

Wspólnie ratujemy cmentarne zabytki

Po raz kolejny odwiedzający kieleckie nekropolie okazali hojność. Aż 64 tysiące złotych udało się zebrać podczas 31. kwesty zorganizowanej przez Stowarzyszenie Ochrony Dziedzictwa Narodowego w Kielcach.

▶▶ **Strona 3**

Zdjęcia UM Kielce

Poznajmy się...

Jak miasto pozyskuje środki z funduszy unijnych i na co je później przeznacza - opowiada o tym Ewa Michałek, kierownik Biura Zarządzania Funduszami Europejskimi, Urzędu Miasta Kielce.

▶▶ **Strona 4**

Narodowe Święto Niepodległości

11 listopada

Msza Święta w Katedrze o godzinie 10, a o 12:40 część oficjalna uroczystości na Placu Wolności. To najważniejsze elementy obchodów Święta Niepodległości w Kielcach. Zapraszamy.

Co z cenami ciepła?

Na pytania związane z kosztami ogrzewania naszych mieszkań odpowiada Arkadiusz Bąk, prezes Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej.

▶▶ **Strona 5**

GARŚĆ KULTURY 9-23.11.2023 r.

WYDARZENIA:

Stowarzyszenie im. Jana Karskiego10-14.11, „Festiwal Duchowość i Działanie”, szczegóły na: www.jankarski.org.pl**Kieleckie Centrum Kultury**21-24.11, 29. Festiwal Form Dokumentalnych „Nurt”, szczegóły na www.kck.com.pl

SPEKTAKLE:

Teatr Lalki i Aktora „Kubuś”

9-10.11, godz. 9 i 11, 11.11, godz. 16, „Niemożliwe - Wasowski dzieciom”

12.11, godz. 11, 14.11, godz. 9 i 11, „Cyryl, gdzie jesteś?”

15.11, godz. 9 i 11, „Przygody Koziołka Matołka”

16-17.11, godz. 9 i 11, „Misiaczek”

19.11, godz. 16, 21-22, godz. 9 i 11, „Chodź na słówko”

23-24.11, godz. 9.30 i 11, „Przygoda Piotrusia Mniamucha”

Teatr im. Stefana Żeromskiego

9.11, godz. 11 i 10.11, godz. 18, „Niko, czyli prosta zwyczajna historia”

12.11, godz. 18, „Miarka za miarkę”

14.11, godz. 19.30, „W maju się nie umiera. Historia Barbary Sadowskiej”

16.11, godz. 11, 17-18.11, godz. 19, 19.11, godz. 17, „Uciekła mi przepióreczka”

23.11, godz. 11, „Opowieści z Narnii. Lew, Czarownica i stara szafa”

Kieleckie Centrum Kultury

10.11, godz. 19 i 12.11, godz. 18, „Szczęściarze”, Teatr TeTaTeT, Mała Scena KCK, bilety 50-65 zł

11.11, godz. 19, „Prawda”, Teatr TeTaTeT, Mała Scena KCK, bilety 50-65 zł

Kielecki Teatr Tańca

13.11, godz. 9 i 11, „Niebieska zasłona”, (Filharmonia Świętokrzyska)

14.11, godz. 10, „Skarb nienazwanej góry”, Mała Scena KTT

Dom Środowisk Twórczych

18.11 i 22.11, godz. 19, „Transplantacja”, Teatr na Słowie, bilety 20 zł

KONCERTY:

Dom Środowisk Twórczych

12.11, godz. 17, Kapela Typowy Janus, bilety 25-30 zł

19.11, godz. 17, Kinga Rataj z zespołem, bilety 35 zł

Dom Kultury Białogon

17-18.11. 11 Ogólnopolski Festiwal Piosenki Poetyckiej i Turystycznej „Przy Kominku”

Kieleckie Centrum Kultury

19.11, godz. 18, Mazowsze, Duża Scena KCK, bilety od 110 zł

21.11, godz. 20, Grażyna Łobaszewska & Stanisław Soyka, Duża Scena KCK, bilety od 80 zł

23.11, godz. 20, Karaś/Rogucki, Duża Scena KCK, bilety 110-130 zł

INNE:

Muzeum Zabawek i Zabawy

9.11, godz. 10-11 i 11.30-12.30, „Kołysz, bujaj i przytulaj”, warsztaty

Miejska Biblioteka Publiczna, Poczytalia na dVoRcu

9.11, godz. 17.30, Promocja tomiku poezji Katarzyny Siwiec „Za oknem”

14.11, godz. 17.30, Spotkanie z Małgorzatą Guz, Poczytalia na dVoRcu

17.11, godz. 18, Film „Leon”, spotkanie z Leonem Dziemaszkiewiczem

21.11, godz. 17.30, spotkanie z dr Jackiem Bartosiakiem

Miejska Biblioteka Publiczna filia nr 12

10.11, godz. 17, Spotkanie z Justyną Sieradzką, filia nr 12

Dom Kultury Zameczek

10.11, godz. 18, Etiopia i jej tajemnice spotkanie z Tomaszem Tułakiem, wstęp wolny

18.11, „Roc Korona”, eliminacje i finał konkursu wokalnego,

Kieleckie Centrum Kultury

11-12.11, godz. 10-18, LXXI Giełda minerałów

Kielecki Park Technologiczny

13-19.11, Światowy Tydzień Przedsiębiorczości,

Muzeum Diecezjalne

16.11, godz. 17, Oblicza piękna: Hieronima Boscha „Syn marnotrawny”, wykład

Teatr im. Stefana Żeromskiego

17.11, godz. 20.30, Debata Wolacz: Edukacja!, wstęp wolny

Muzeum Historii Kielc

17.11, godz. 17, „Tatarzy Polscy w służbie” wykład, wstęp wolny

19.11, godz. 17, „Znane i nieznanne. Dwadzieścia lat twórczości Jadwigi Trzcińskiej”, wykład, wstęp wolny

WYSTAWY:

Muzeum Diecezjalne, „Kopernik tego nie widział”, (wernisaż 14.11, godz. 17)**Galeria Współczesnej Sztuki Sacrum „Dom Praczek”**, „Exuvium odzucenie skorupy” Adam Sobota, (do 16.11)**Biuro Wystaw Artystycznych**, Nowakowscy - Zapis podwójny (kolaże i książki artystyczne) (17.11, godz. 18 – finisaż z koncertem Radka Nowakowskiego), „Wyszyte” (wernisaż 24.11, godz. 18)**Galeria Sztuki Współczesnej „Winda” KCK**, „Pustka nie jest niczym”, Magda Rucińska (malarstwo), (do 31.12)**Instytut Dizajnu**, „Obieg zamknięty. Bałtyk w czasach antropocenu”, (do 18.02.2024), „Dom Kapieli, Tańca i Uboju” Asia Zwierzchowska, „Pose” Karolina Kruszewska, (do 3.02.2024)**Muzeum Historii Kielc**, „Osobna. Jadwiga Trzcińska - sztuka i życie”, (do 17.03.2024)

Miasteczko rowerowe na Świętokrzyskim

● W Miasteczku Rowerowym, które powstało przy Szkole Podstawowej nr 33 w Kielcach, dzieci mogą poznawać, jak w praktyce funkcjonują przepisy kodeksu ruchu drogowego.

Znaki poziome i pionowe, miniprzejazd kolejowy, skrzyżowanie o ruchu okrężnym, skrzyżowanie z drogą podporządkowaną, chodniki – wszystko jak na prawdziwych ulicach. Przy Szkole Podstawowej nr 33 im. I. Paderewskiego powstało Edukacyjne Miasteczko Rowerowe.

Projekt to jedna z małych inwestycji zrealizowana w ramach Kieleckiego Budżetu Obywatelskiego. Prace kosztowały 193 tys. zł.

- Mieszkańcy Kielc uznali, że ten projekt jest ważny i oddali na niego głos. To jest bardzo dobry przykład wykorzystania Budżetu Obywatelskiego – mówi zastępca prezydenta Kielc Marcin Chłodnicki. – Wszystkim uczniom i uczniom życzę owocnej nauki,

dobrej zabawy i zdanych egzaminów na kartę rowerową.

- Jesteśmy bardzo zadowoleni, że przy naszej placówce powstało takie miejsce. W czerwcu po raz pierwszy przeprowadzimy tu egzamin na kartę rowerową – powiedziała dyr. Szkoły Podstawowej nr 33 Marzena Tranowska. – Miasteczko powstało w ramach Budżetu Obywatelskiego i będzie dostępne w godzinach otwarcia szkoły, do godziny 22.

Przy szkole wybudowano ciągi jezdne z oznakowaniem poziomym i pionowym oraz chodniki. Praktyczną naukę zasad poruszania się po drogach można w bezpieczny sposób trenować na skrzyżowaniu o ruchu okrężnym, skrzyżowaniu równorzędnym oraz

skrzyżowaniu z drogą podporządkowaną. Powstał odcinek szutrowy i miniprzejazd kolejowy. Oznaczone są zatoki autobusowe oraz przejścia dla pieszych.

- Bardzo fajnie się tu jeździ. Znam niektóre znaki drogowe, na przykład jak jest napisane STOP, to trzeba się zatrzymać, a jak jest człowieczek na znaku, to trzeba przepuścić pieszych. Jak będę dorosły, to będę wiedział jak jeździć – zapewnił Miłosz z klasy 4, który testował już nowe miasteczko.

Przypomnijmy, że również w ramach Budżetu Obywatelskiego, w 2022 roku wybudowano „Dziecięce miasteczko ruchu” przy Szkole Podstawowej nr 31 na Podkarczówce.

© UM

Kielczanie lubią Rower Miejski

Ponad 454 tysiące kilometrów przejechali w tym roku użytkownicy Kieleckiego Roweru Miejskiego. Łącznie rowery wypożyczono blisko 144 tys. razy. Najwięcej, bo blisko 117 tys. razy korzystano z urządzenia typu standard.

Za nami pełny sezon Kieleckiego Roweru Miejskiego. Jego wyniki jednoznacznie pokazują, że mieszkańcy pokochali ten środek transportu. Od początku kwietnia do końca października użytkownicy przejechali ponad 454 tys. km. To tak, jakbyśmy ponad 11 razy okrążyli Ziemię po równiku. Rekordowy okazał się zwłaszcza czerwiec, gdy Kieleckie Rowery Miejskie pokonały dystans blisko 91 tys. km. Duże liczby kielczanie „wykręcili”

też w lipcu – ponad 82 tys. km oraz w maju – ponad 80 tys. km.

Kielczanie na Rowerze Miejskim spędzili w 2023 roku łącznie prawie 66 tys. godzin. Statystycznie na każdego użytkownika było to ok. 27 min 26 sekund, ze średnią prędkością 8,8 km/h.

Rower Miejski można wypożyczyć na jednej z 57 zlokalizowanych w mieście stacji. Te fizyczne są wyposażone w stojaki rowerowe, a trzy stacje główne, zlokalizowane na Rynku oraz w pobliżu Dworca Autobusowego i dworca PKP, dodatkowo w duże totemy informacyjne z mapą Kielc i najważniejszymi obiektami wartymi odwiedzenia. Podobnie jak jesienią ubiegłego roku, tak w całym 2023 najczęściej razy skorzystano ze

stacji nr 47, zlokalizowanej przy al. Solidarności, w pobliżu Politechniki Świętokrzyskiej. Jednoślady pobierano z niej 9202 razy, zaś zwracano tam 8757 razy. Mimo, że wiąże się to z wyższą opłatą (dodatkowo 10 zł), Kielecki Rower Miejski 4097 razy pozostawiano poza wyznaczoną strefą.

W sumie kielczanie mają do dyspozycji 250 jednośladów w tym rowery tradycyjne, z fotelekiem dziecięcym, tandemy, rowery z napędem elektrycznym i tzw. cargo. Ich wypożyczenie jest bardzo łatwe. Wystarczy odblokować wybrany pojazd wg instrukcji, którą można znaleźć na ramie lub na stronie internetowej projektu – kielce.bike i wyruszyć w drogę.

© UM

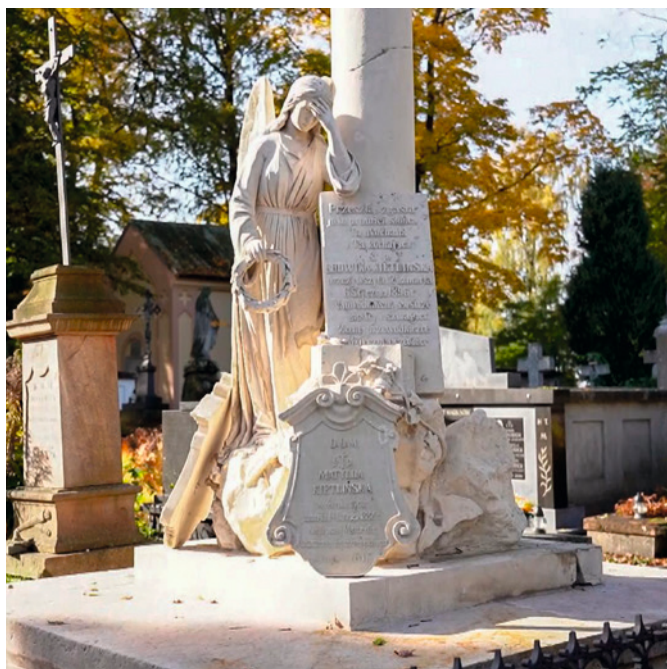

Ratujemy zabytkowe nagrobki w Kielcach

Ponad 64 tysiące złotych udało się zebrać podczas 31. kwesty zorganizowanej przez Stowarzyszenie Ochrony Dziedzictwa Narodowego w Kielcach. W tegoroczną zbiórkę datków na renowację cennych pomników zaangażowało się ponad 200 wolontariuszy

● Prezydent Kielc Bogdan Wenta wraz z żoną Iwoną, podobnie jak w latach poprzednich, 1 listopada kwestował na Cmentarzu Starym.

● Największy z odnowionych w tym roku nagrobków to ten rodziny Kietlińskich, który pochodzi z końca XIX wieku.

● - Kwesta ratuje zabytkowe nagrobki - mówi Krzysztof Myśliński.

Po raz kolejny odwiedzający kieleckie nekropolie okazali hojność podczas kwestowania na rzecz ratowania zabytkowych nagrobków. Zebrana kwota jest imponująca. Aż 64 tysiące złotych udało się zebrać podczas tegorocznej kwesty zorganizowanej przez Stowarzyszenie Ochrony Dziedzictwa Narodowego w Kielcach. Dzięki tym pieniądzom zostaną odrestaurowane kolejne zabytkowe nagrobki.

- Zbiórka zarówno organizacyjnie, jak i finansowo udało się lepiej niż w roku ubiegłym – podkreśla prezes Stowarzyszenia Ochrony Dziedzictwa Narodowego w Kielcach Krzysztof Myśliński.

W 2022 roku w czasie kwesty na kieleckich cmentarzach zebrano ponad 52 tys. zł. Tradycyjnie Miasto Kielce na ratowanie zabytkowych nagrobków przekazało dotację, było to 51 tys. zł. Podobnie będzie w przyszłym roku.

LICZY SIĘ KAŻDY GROSZ

Zbiórki na renowację zabytkowych grobowców odbywają się w całej Polsce. Kielecka kwesta trwała od 31 października do 2 listopada. Pieniądze na szczytny cel zbierano między innymi na cmentarzach Starym, Nowym i na Piaskach. Odwiedzający te nekropolie, na alejkach i przy bramach mogli spotkać ponad 200

wolontariuszy z charakterystycznymi puszkami Stowarzyszenia Ochrony Dziedzictwa Narodowego w Kielcach.

W zbieranie datków na renowację zabytkowych nagrobków włączyli się młodzi i starsi mieszkańcy, a także prezydent Kielc Bogdan Wenta, przewodniczący Rady Miasta Kielce Jarosław Karyś oraz inni kieleccy radni, parlamentarzyści i władze województwa świętokrzyskiego.

- Dziękujemy za Państwa ofiarność i dużą życzliwość. Byliśmy tego świadkami, kiedy całe rodziny podchodziły do puszek ze swoimi datkami. To piękne, że tak wiele osób dostrzega potrzebę ratowania naszego wspólnego dziedzictwa - mówi prezydent Kielc Bogdan Wenta.

W tym roku po raz pierwszy datki można było wpłacać również elektronicznie.

- Mielśmy dwa terminale płatnicze i okazuje się, że ta forma wsparcia naszej zbiórki się sprawdziła. Dziękujemy wszystkim na okazaną hojność - mówi prezes SODN w Kielcach Krzysztof Myśliński.

PRZYWRACANIE PAMIĘCI

Dzięki ubiegłorocznej kwecie i wsparciu miasta Stowarzyszenie Ochrony Dziedzictwa Narodowego w tym roku zdołało odnowić jeden duży nagrobek

i 6 mniejszych, a także poddać konserwacji 7 żeliwnych klap na Cmentarzu Starym.

- Nie tylko warto, ale trzeba ratować cmentarze, podobnie jak każdą pamięć zapisaną na papierze czy tak jak tutaj zapisaną w kamieniu i metalu. To daje nam poczucie, że jesteśmy u siebie. Poza tym cmentarze są też miejscem spotkań ludzi, którzy czasem widują się tylko raz w roku przy grobach bliskich czy znajomych - mówi Krzysztof Myśliński.

Dzięki ubiegłorocznej kwecie udało się odrestaurować okazały nagrobek rodziny Kietlińskich z końca XIX wieku. Rzeźba przedstawia pogrążonego w smutku anioła z kartuszami, nazwiskami zmarłych i sentencjami. Wcześniej poczerniały i spatynowane, dzisiaj przykuwa uwagę bielą oczyszczonego kamienia.

- To jest nagrobek, który ma dużą wartość artystyczną. O samej rodzinie Kietlińskich dziś już niewiele wiadomo, więc od tej strony historycznej może nie jest to aż tak bardzo intrygujące, ale jeśli chodzi o wartość artystyczną, to jest to niezła rzeźbiarska robota - mówi Krzysztof Myśliński.

TWORZYLI HISTORIĘ NASZEGO MIASTA

Od zapomnienia udało się też uratować miejsca pochówku

kilku osób zasłużonych dla Kielc. Wśród nich jest nagrobek architekta Karola Mejzera, który opracował koncepcję nowoczesnego urządzenia Parku Miejskiego, w którym do dziś stoi jedna ze sprowadzonych przez niego figur św. Jana Nepomucena. Był autorem projektu kościoła ewangelickiego przy ulicy Sienkiewicza oraz rekreacyjnego wykorzystania doliny Silnicy. Zaprojektował również kanalizację miejską. Karol Mejer zmarł w Kielcach w 1837 roku. Został pochowany na Cmentarzu Starym, a nagrobek ufundowali jego koledzy i przyjaciele.

- Nagrobek był w bardzo złym stanie, nawet nazwiska zmarłego nie sposób było odczytać. Dzisiaj oczyszczony, będzie też okazją do mówienia o tych, którzy odeszli i wiele zrobili dla miasta - podkreśla Krzysztof Myśliński.

Po odnowieniu, blasku nabral również grobowiec wybitnego polskiego przyrodnika Kazimierza Kaznowskiego. Był nie tylko nauczycielem, ale również popularyzatorem przyrody Gór Świętokrzyskich. Współpracował z Edmundem Massalskim w ochronie i promocji Puszczy Jodłowej. Jedną z ulic na osiedlu Ślichowice została nazwana imieniem Kazimierza Kaznowskiego.

- Jeszcze kilkanaście lat temu na grobie profesora jego

uczniowie składali kwiaty. Od paru lat tych kwiatów już nikt nie przynosi - mówi prezes SODN.

W tym roku odnowiono także nagrobek matki prezydenta Kielc Stefana Artwińskiego. Marya z Piotrowskich Artwińska zmarła w 1901 roku. Prosta płyta z czerwonego piaskowca została odnowiona, a nazwisko zmarłej jest teraz dobrze widoczne. Natomiast po drugiej stronie alejki znajduje się grób ojca prezydenta, Tomasza Artwińskiego z 1905 roku. - Tym nagrobkiem chcemy się zająć w przyszłym roku - deklaruje prezes.

Przez 30 lat dzięki datkom z kwesty i wsparciu Miasta Kielce, Stowarzyszeniu udało się odnowić około 500 zabytkowych nagrobków. Na kieleckich cmentarzach jest blisko tysiąc cennych pomników, a także wyjątkowe rzeźby żeliwne tworzone m.in. w fabrykach na kieleckim Białogonie. Obiekty powstały w XIX i na początku XX w.

© UM

Miejska dotacja

Wydział Urbanistyki i Architektury Urzędu Miasta Kielce w budżecie na 2024 rok, po raz kolejny przeznaczył 51 tysięcy złotych na ratowanie zabytkowych nagrobków na kieleckich cmentarzach.

Konferencja o polsko-ukraińskiej współpracy gospodarczej

Współpraca z ukraińskim biznesem oraz pomoc polskich firm w odbudowaniu tamtejszej gospodarki to główny temat konferencji, którą już 21 listopada współorganizuje Miasto Kielce. Planowane są panele dyskusyjne oraz networking dla przedsiębiorców. Wydarzenie odbędzie się w Targach Kielce

Konferencję „Join in! Polsko-ukraińska współpraca na rzecz odbudowy i strategicznego partnerstwa” miasto organizuje wraz z Urzędem Marszałkowskim Województwa Świętokrzyskiego, a patronat honorowy objęły Ambasada Ukrainy w RP oraz Polska Agencja Inwestycji i Handlu. Rolę gospodarza wydarzenia pełnić będą Targi Kielce.

Podczas konferencji prezentowane będą inspirujące przykłady firm, które z sukcesem operują w Ukrainie, jak Barlinek S.A., czy MB Recycling. Gośćmi wydarzenia będą także przedstawiciele instytucji zajmujących się finansowaniem i wspieraniem inwestycji takich jak: PAIH, Polsko-Ukraińska Izba Gospodarcza, Bank Gospodarstwa Krajowego, Korporacja Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych oraz Ukrinvest.

- Od kilku miesięcy przewija się temat tej współpracy również na poziomie biznesu. Dotyczy to długoletniego procesu odbudowy kraju, jego infrastruktury

i potencjału gospodarczego. Wszyscy wierzymy, że za kilka miesięcy pokój i bezpieczeństwo powrócą do Ukrainy. Wielu kieleckich przedsiębiorców deklaruje chęć i zainteresowanie współpracą z ukraińskimi firmami. Taka kooperacja daje wiele możliwości. Wychodzimy naprzeciw tym oczekiwaniom. Ważne jest, że udział w konferencji zapowiedzieli przedstawiciele instytucji okołobiznesowych, które wspierają firmy szczególnie gdy chodzi o rynki gospodarcze poza granicami naszego kraju – mówi prezydent Bogdan Wenta.

Dr Andrzej Mochoń, prezes Targów Kielce przypomina, że TK były już obecne w Ukrainie, chociażby organizując tam pięć edycji targów PLASTPOL.

W przedsięwzięcie zaangażowani są przedstawiciele władz Winnicy i obwodu winnickiego, których reprezentanci wezmą aktywny udział w wydarzeniu, w tym Wiaczesław Wojnarowski, Konsul Generalny Ukrainy w Krakowie.

Udział w konferencji jest bezpłatny. Konieczna jest jednak

wcześniejsza rejestracja. Ilość miejsc ograniczona.

Więcej informacji na stronie www.targikielce.pl/join-in

Poznajmy się: Ewa Michałek

Kierownik Biura Zarządzania Funduszami Europejskimi

Czym zajmuje się Biuro Zarządzania Funduszami Europejskimi?

- Biuro pełni zadania związane z realizacją przez miasto projektów współfinansowanych ze środków funduszy strukturalnych UE. Przy współpracy z innymi wydziałami urzędu i jednostkami organizacyjnymi miasta, przygotowujemy wnioski o dofinansowanie dla strategicznych inwestycji. Dla projektów, które otrzymały dofinansowanie, sporządzane są wnioski o płatność, prowadzona jest sprawozdawczość i promocja. Ponadto, od momentu uruchomienia Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych, przygotowujemy i obsługujemy wnioski w ramach tego programu. Biuro zaangażowane jest w programowanie rozwoju lokalnego poprzez udział w opracowaniu dokumentów strategicznych, takich jak Strategia

Rozwoju Ponadlokalnego Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego 2030+, Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Kielc i Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego (SUMP). Realizujemy zadania w zakresie budowania i rozwoju partnerstwa w ramach Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego. Poprzez współpracę z gminami KOF, Marszałkiem Województwa Świętokrzyskiego i innymi podmiotami, promowany jest partnerski model współpracy jednostek samorządu terytorialnego. W ramach obsługi prac Komitetu Sterującego KOF przygotowujemy projekty porozumień i uchwał.

Najgorętsze sprawy, którymi teraz zajmuje się biuro?

Aktualnie jesteśmy na styku dwóch perspektyw finansowych UE, stąd trwają intensywne prace nad zamykaniem i rozliczaniem projektów z perspektywy

2014-2020, które muszą zakończyć się do końca tego roku. Inwestycje unijne, które w tej chwili finansowo rozliczamy dotyczą: nowej siedziby Teatru Lalki i Aktora „Kubus”, termomodernizacji budynków szkolnych (SP 1, SP 8, ZSI), cyfryzacji zasobów geodezyjnych, Kieleckiego Roweru Miejskiego, zakupu sprzętu komputerowego dla szkół podstawowych na potrzeby uczniów z Ukrainy, oraz wielozadaniowego i największego projektu dot. rozwoju komunikacji publicznej w Kielcach. Jednocześnie, jako miasto przygotowujemy się do pozyskania funduszy na nowe projekty w ramach perspektywy finansowej na lata 2021-2027. Ogłaszane są już pierwsze nabory wniosków, więc aktualnie opracowujemy kilka dokumentacji aplikacyjnych dla nowych przedsięwzięć z zakresu błękitno-zielonej infrastruktury, ścieżek rowerowych, cyberbezpieczeństwa, sieci kanalizacyjnych. Pracujemy

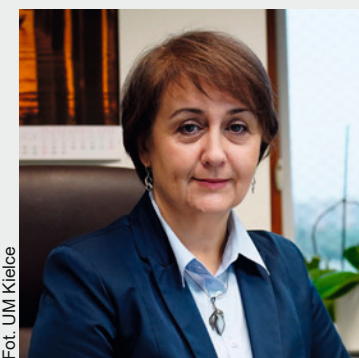
również nad bardzo dużym partnerskim projektem w obszarze zrównoważonej mobilności miejskiej, który będzie realizowany wspólnie z gminami Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego.

Co najbardziej lubi Pani w swojej pracy?

Pracę z zaangażowanymi i kompetentnymi ludźmi. Z takimi osobami współpracuję zarówno w naszym biurze, jak i w innych wydziałach i jednostkach miasta. Realizacja projektów to praca zespołowa, międzywydziałowa, a nawet międzyinstytucjonalna. Dzięki temu jest bardzo ciekawa i nieszablona, gdyż inwestycje unijne dotyczą praktycznie wszystkich obszarów funkcjonowania miasta.

Najzabawniejsza historia związana z Pani pracą?

Kiedy rozpoczynałam pracę w urzędzie zatrudnionych było wiele młodych osób, które zakładały rodziny. Zrodziła się wówczas w naszym wydziale tradycja częstowania szarlotką, jako oznaki przyszłego macierzyństwa. W ten sposób panie spodziewające się

Fot. UM Kielce

Ewa Michałek

W UM Kielce pracuje od 2003 roku, a z tematyką Unii Europejskiej i pozyskiwania funduszy unijnych związana jest od początku życia zawodowego. Kierownik Biura od 1 sierpnia 2023. Ma dwóch dorosłych synów. W wolnych chwilach lubi zdobić przedmioty techniką decoupage, piec ciasta, czytać książki i spacerować z psem.

dziecka w delikatny, ale wyraźny sposób dawały sygnał, że w niedalekiej przyszłości pójdą na urlop macierzyński. Co ciekawe, jeden z panów na wieść o swoim przyszłym ojcostwie też przyniósł szarlotkę.

Ciepło będzie droższe? PGE

Energia Ciepła zwiększa stawki

Dlaczego Miasto chce i czy powinno dywersyfikować źródła energii cieplnej? Jak reagować na monopol państwowej spółki i kolejny wzrost taryfy? – rozmawiamy z Arkadiuszem Bąkiem, prezesem Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej w Kielcach

Z każdych 100 zł, które płacą odbiorcy za ciepło, średnio 80 procent trafia do PGE Energia Ciepła - spółki Skarbu Państwa. Jedynie 20 z każdych 100 złotych rachunku zostaje w kieleckim Miejskim Przedsiębiorstwie Energii Ciepłej. Dlaczego tak jest i czy to może się zmienić?

Na początku lat 90-tych ubiegłego wieku podjęta została decyzja o rozdzieleniu własnościowym źródła głównego ciepła w Kielcach (jakim była i jest elektrociepłownia przy ul. Hubalczyków) od miejskiej sieci ciepłowniczej. Elektrociepłownię przejęła spółka Skarbu Państwa, która po zmianach nazwy na przestrzeni lat, dziś nosi nazwę PGE EC S.A. Oddział Elektrociepłownia w Kielcach. W wyniku tego PGE EC bezpośrednio wnosi do Urzędu Regulacji Energetyki. Następnie MPEC z każdego rachunku przelewa co do złotówki wysokość ustalonej w ten sposób taryfy do państwowej spółki. I stanowi to aż 80 proc. kwot płaconych przez mieszkańców. Sam MPEC wnosi jedynie o część dotyczącą przesyłu energii cieplnej, obejmującą rozbudowę i obsługę sieci ciepłowniczej wraz ze wszystkimi urządzeniami, kosztami obsługi i usuwania awarii. I ta część „kosztuje” jedynie 20 procent ceny jaką odbiorcy płacą za ciepło.

Od czego zależy wysokość rachunku i jak zmieni się on w tym roku?

W latach 2022-2023 spółka PGE EC podniosła ceny ciepła w Kielcach aż o 94 proc., w tym 80 proc. to cena za produkcję ciepła w elektrociepłowni, a ok. 20 proc. to koszt MPEC za przesył i dystrybucję energii cieplnej do mieszkańców. Tymczasem już 3 listopada br. kielecki oddział PGE EC po raz kolejny wprowadził podwyżkę o ok. 27 proc. Do końca tego roku, zgodnie z ustawą z dn. 15.09.2022 r., o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw, mieszkańcy Kielc mają zagwarantowaną stałą cenę ciepła w wysokości ok. 73 zł/GJ. Podwyżka będzie obowiązywać od 1 stycznia 2024 r., a cena ciepła wzrośnie do ok. 102 zł/GJ

(z opłatami przesyłowymi ok. 135 zł/GJ). Dlatego można nazwać to bombą z opóźnionym zapłonem, która jednak potencjalnie może uderzyć w wysokość rachunków mieszkańców. Na takich podwyżkach tracą zarówno odbiorcy, jak i MPEC, a zyskuje jedynie państwowa spółka. Dlatego też miejska spółka zdecydowała się podjąć działania mające ograniczyć negatywne skutki decyzji sprzed ponad 20 lat.

Jak możemy poprawić tę sytuację? Ograniczyć zależność miasta od spółki PGE EC, wzbo-gacając miejską sieć o nowe odnawialne źródła energii?

Oprócz monopolistycznej pozycji wytwórcy ciepła, za wdrożeniem nowych źródeł energii przemawia również bezpieczeństwo dostaw energii. Sytuacja z roku 2022 r. mocno zaznaczyła potrzebę różnicowanych źródeł ciepła w sieci, mogących zasilać odbiorców z innych miejsc niż centralna kotłownia. Dlatego MPEC wraz z Gminą Kielce rozpoczął w kwietniu tego roku prace zmierzające do organizacji Kieleckiego Klastra Energii, który ostatecznie zawiązało 11 podmiotów.

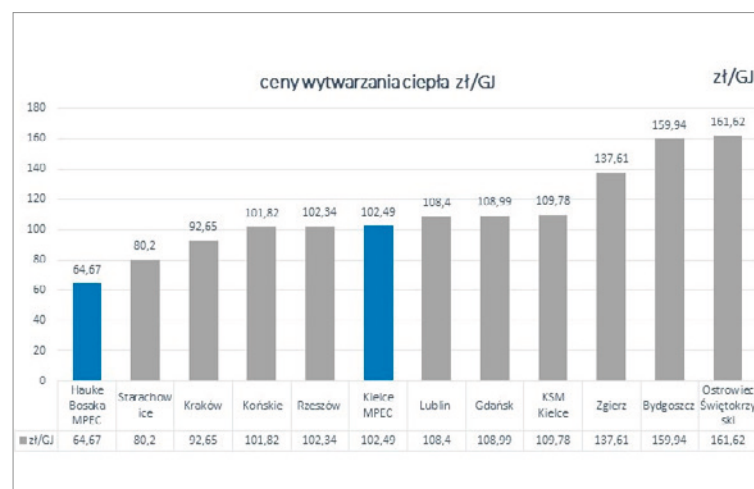
Głównym celem klastra jest przede wszystkim doprowadzenie do dywersyfikacji źródeł energii (np. fotowoltaika, solary, pompy ciepła, farmy wiatrowe, kogeneracja, magazyny energii itp.), dodatkowo zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz optymalizacji wykorzystania lokalnych zasobów energetycznych i osiągnięcie samowystarczalności energetycznej.

Warunkiem w uzyskaniu dofinansowania na działania zmierzające do obniżenia cen zużycia energii jest aplikowanie w klastrze. Dlatego miasto zainicjowało takie przedsięwzięcie i we wrześniu złożony już został wniosek do KPO na przygotowanie koncepcji rozwoju klastra, czyli przygotowania podstaw pod dywersyfikację źródeł energii w Kielcach. Złożony wniosek został już formalnie zatwierdzony. Nadal jednak trzeba czekać, aby fundusze KPO zostały uruchomione. Jak to się stanie miasto będzie mogło od razu zlecić przygotowanie koncepcji technicznej dywersyfikacji.

Wynikiem tej koncepcji będzie rekomendacja lokalizacji i technologii rozproszonych źródeł ciepła dla Kielc, co w perspektywie kilku/kilkunastu lat pozwoli miastu zrealizować cele polityki klimatycznej, zabezpieczyć mieszkańców przed ryzykiem braku ciągłości dostaw ciepła, a także ograniczy skokowe, zaskakujące zmiany taryfowe. Zmiany zainicjowane w tym roku dadzą w efekcie transformację kieleckiego systemu produkcji i dystrybucji ciepła do poziomu nowej generacji.

Jak dziś wygląda cena ciepła w Kielcach na tle innych miast?

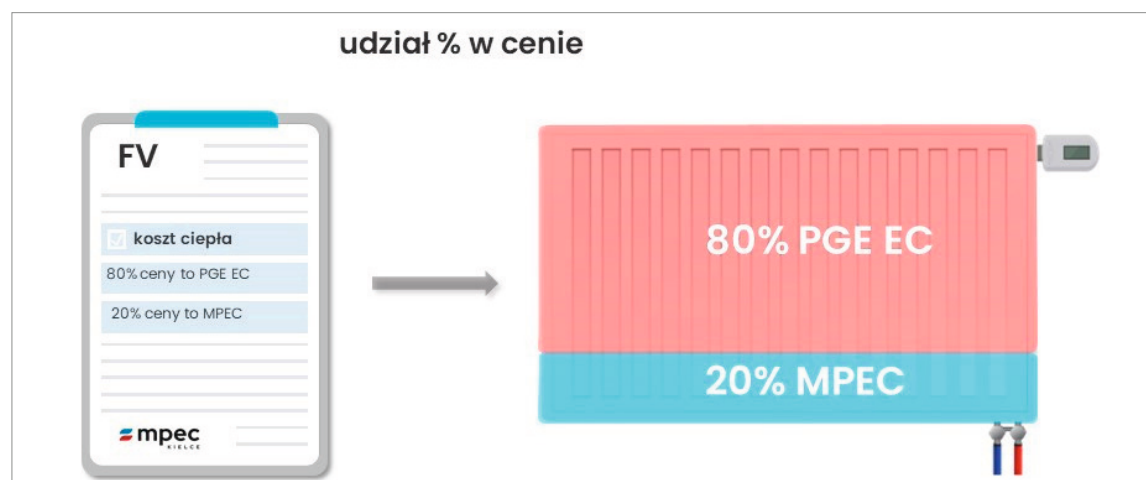
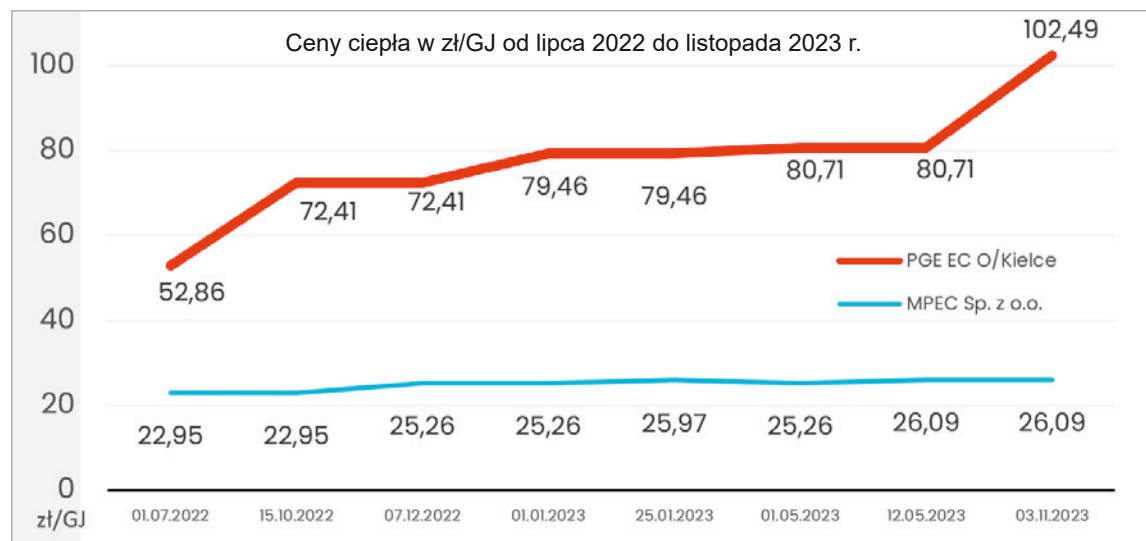
Warto zauważyć, że pomimo podwyżek, cena ciepła w Kielcach kształtuje się nadal na poziomie jednym z niższych w województwie i kraju. Ma na to wpływ niska cena przesyłu ciepła, naliczana przez MPEC. W minionym sezonie ceny ciepła zarówno produkowanego przez MPEC jak i PGE EC do sieci miejskiej były

znacząco niższe niż w innych miastach, a poziom taryfowy był niższy o kilkadziesiąt procent niż choćby taryfa dla KSM (Spółdzielnia ma własne kotłownie i własne ceny ciepła). Podobnie ceny ciepła z zamykanej w tym roku kotłowni Świętokrzyskiego Centrum Onkologii znacznie przewyższały cenę ciepła z MPEC (nawet po podwyżce z PGE EC). Dlatego

też obecnie, nawet przy założeniu wzrostu cen od stycznia, ciepło z MPEC pozostanie jednym z tańszych. Planowane powyżej działania MPEC i Miasta Kielce zmierzają w tym samym kierunku – aby cena dla naszych odbiorców ciepła była nadal konkurencyjna w skali województwa i kraju.

© UM

Łobaszewska i Soyka razem na scenie

Ona śpiewa o „Brzydkich” i właśnie obchodzi jubileusz 50-lecia pracy artystycznej. On marzy o „Tolerancji”.
W listopadzie oboje zaśpiewają w Kieleckim Centrum Kultury

Wyjątkowy duet, który potrafi zaczarować muzyką, śpiewem i mądrymi tekstami piosenek. Grażyna Łobaszewska i Stanisław Soyka wystąpią na Dużej Scenie Kieleckiego Centrum Kultury!

To część trasy jubileuszowej wokalistki, która świętuje 50-lecie pracy artystycznej. W swojej karierze zaśpiewała kilka piosenek, które rozpoznają i kochają wszyscy. To oczywiście „Brzydzy”, „Ludzie z duszą”, „Tyle tego masz”. Najśłynniejsza jej piosenka to „Czas nas uczy pogody” i właśnie ona dała tytuł serii rocznicowych koncertów.

Łobaszewska występuje na scenie od lat 70. Debiutowała na Festiwalu Piosenki Radzieckiej w Zielonej Górze w 1971 roku. Występowała z kultowym zespołem Ergo Band, z którym w 1978 roku wydała funkową płytę: „Ergo Band/Grażyna Łobaszewska”. Potem z zespołem Crash wystąpiła na Jazz Jamboree. Gitarzysta jazzowy Krzysztof Ścierański nazwał ją najczarniejszą

Fot. materiały prasowe

● Grażyna Łobaszewska i Stanisław Soyka - ten niezwykle duet wystąpi przed kielecką publicznością.

z białych kobiet. Porównywano ją z Tiną Turner, Arethą Franklin, czy Billie Holiday.

W ostatnich latach dużo koncertuje. Trochę denerwuje się,

że choć nadal dużo pracuje, w radiu grają tylko jej stare przeboje. Nie ma jej w mediach, więc – jak uważa – nie opatrzyła się ludziami. Nadal jest marką samą

w sobie: - Publiczność wie, na czyj koncert przychodzi. Wie, czego się spodziewać, ale i my mamy pewność, kto zasiądzie po drugiej stronie – mówiła

dziennikarzowi Konradowi Szczęsnemu z „Vivy”.

Na scenie towarzyszyć Łobaszewskiej będzie sam Stanisław Soyka, z którym artystka współpracowała wielokrotnie. To legenda polskiej muzyki. Kto nie zna „Tolerancji”, „Play It Again”, czy „Cudu niepamięci”?

– Grażyna Łobaszewska gościła u nas w 2021 roku, ale ten koncert to jeszcze ważniejsze wydarzenie. Dużo muzyki wyjątkowej jakości, kilka zaskakujących i wzruszających duetów. Po prostu koncert z klasą. Szkoda go przegapić – zachęca dyrektor Kieleckiego Centrum Kultury Augustyna Nowacka.

© KCK

Gdzie i kiedy?

Grażyna Łobaszewska i Stanisław Soyka.
21.11.2023 godz. 20,
Duża Scena KCK.
Bilety od 80 zł można kupić w kasie KCK i na kck.bilety24.pl

Teatr, który wywołuje uśmiech ~ Teresa i Mirosław Bielińscy

Teatr Tetatet

SZCZĘŚCIARZE

TADEUSZ KUTA /
REŻ. TADEUSZ KUTA

sb. 25.11.2023 | 19:00
pt. 01.12.2023 | 19:00
nd. 03.12.2023 | 16:00

TEŚCIOWE WIECZNIE ŻYWE

JAKUB ZINDULKA | REŻ. MIROSŁAW BIELIŃSKI

nd. 26.11.2023 | 16:00
sb. 30.12.2023 | 19:00

PRAWDA

FLORIAN ZELLER /
REŻ. MIROSŁAW BIELIŃSKI & DAWID ŻŁOBIŃSKI

sb. 02.12.2023 | 16:00
sb. 02.12.2023 | 19:00

NAZYWAM SIĘ SZWEJK. JÓZEF SZWEJK.

wykonanie: Mirosław Bieliński |
REŻ. SŁAWOMIR GAUDYN

sb. 16.12.2023 | 17:00

Kieleckie Centrum Kultury
MAŁA SCENA
Pl. Moniuszki 2b

REZERWACJA BILETÓW
tel. 532 219 376
WWW.TEATRTEATET.PL

KASA BILETOWA KCK
tel. 696 993 986
WWW.KCK.COM.PL

Muzyką walczą z chaosem.

Karaś i Rogucki w na scenie KCK

Ma być tryptyk, a trzecia płyta ukaże się na początku 2024 roku. Na razie duet Karaś-Rogucki promuje swój drugi krążek „Czułe kontyngenty”. 23 listopada wystąpią w Kielcach

Założyli sobie jeden cel i z tego kursu nie zbaczą. Każda płyta to kolejny transport ładunku piosenek o miłości. Tak był w przypadku pierwszego albumu „Ostatni bastion romantyzmu”, podobnie stało się przy drugiej płycie z którą właśnie jeżdżą w trasie.

Powstali, gdy zawieszono działalność grup The Dumpings i Coma. Mimo różnych wrażliwości i muzycznych zainteresowań, razem radzą sobie doskonale. Różnią się także wiekiem i to naprawdę sporo. Kuba Karaś odpowiada za produkcję, Piotr Rogucki za teksty. Obaj pracują nad muzyką.

MIŁOŚĆ ZWALCZY CHAOS

- Tym razem wysyłamy do słuchaczy przesłanie, że miłość jest narzędziem dającym szansę na wyrwanie się z chaosu, w którym pogrąża się świat. Jest trochę refleksyjnie i osobiście, jest czule i blisko – mówi Piotr Rogucki o drugiej płycie.

Grają alternatywny pop, inspirowane między innymi new romantic, indie rock i post-punk. Ich utwory są melodyjne, proste z ambitnym przesłaniem. Jeśli chcecie usłyszeć „Bezpieczny lot” melancholijny „Film” czy podnoszący na duchu „Jutro spróbujemy jeszcze raz” na żywo, przyjdźcie na koncert do Kieleckiego

Centrum Kultury. Bilety jeszcze są, a kosztują 110-130 zł.

MUZYCZNY DUET PRZECIWIENSTW

Kuba Karaś jest samoukiem. Razem z Justyną Świąs stworzył zespół The Dumpings. Produkował także piosenki m.in. Reni Jusis.

Piotr Rogucki jest nie tylko muzykiem, ale także aktorem. Mogliśmy go zobaczyć m.in. w roli Wiecznego, właściciela zakładu pogrzebowego, który próbuje wykosić konkurencyjną firmę założoną przez byłego listonosza Mietka Zasadę (w tej roli Robert Więckiewicz). Zdjęcia do serialu „Minuta ciszy” kręcono m.in. w Bodzentynie.

Gdzie i kiedy?

Karaś/Rogucki 23.11, godz. 20.
Bilety na: kck.bilety24.pl
oraz w kasie Kieleckiego Centrum Kultury.

Opowiedzieć obrazy, czyli... audiodeskrypcja w Galerii „Winda”

Masz problemy ze wzrokiem i myślisz, że wystawa obrazów nie jest dla Ciebie? Przekonaj się, że tak nie jest! 19 listopada Galeria Sztuki Współczesnej „Winda” Kieleckiego Centrum Kultury zaprasza na oprowadzanie z audiodeskrypcją.

To szansa, by wszystkie osoby z niepełnosprawnością wzroku posmakowały wystawy Magdy Rucińskiej „Pustka nie jest niczym”. To głównie obrazy w nietypowy sposób opowiadające o ludzkich emocjach, dramatach traumach. Utrzymane w szarościach metaforycznie pokazują

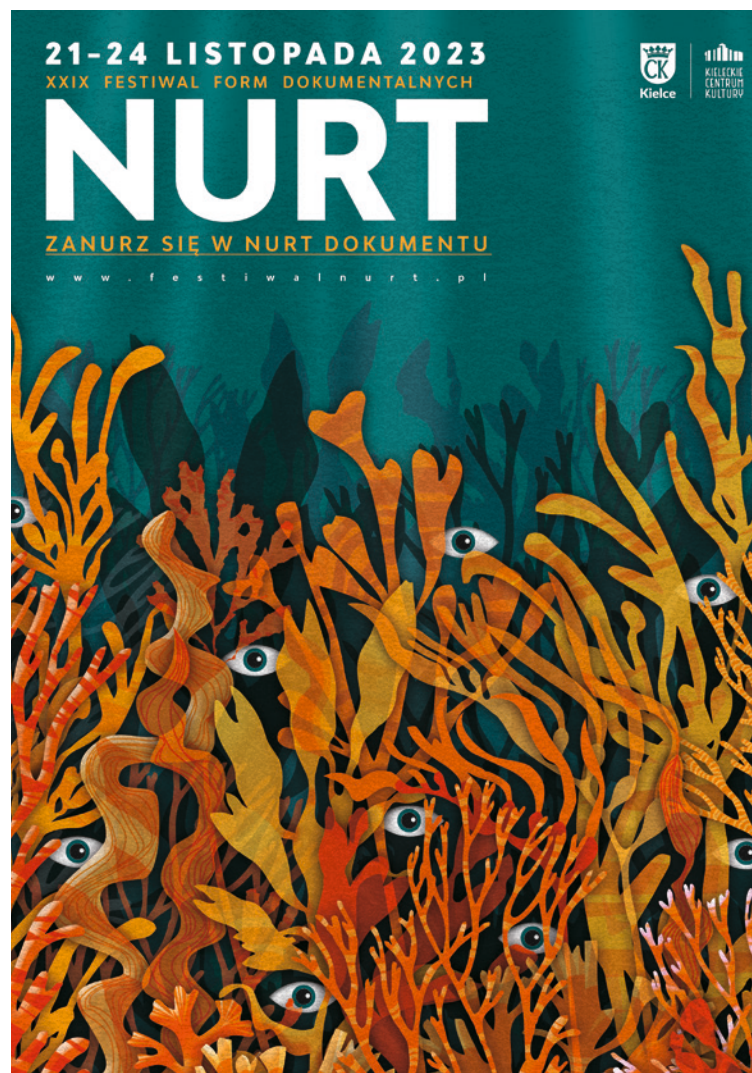
ludzki los, emocje, smutki i radości.

- Obrazy można także opowiadać. Nie chodzi o interpretację, ale wyjaśnienie, co na danym płótnie widać. Znaczenie i sens pracy już do audiodeskrypcji nie należy. To każdy musi znaleźć w sobie samodzielnie – wyjaśnia wicedyrektor KCK i kurator wystawy, Artur Wijata.

Oprowadzanie z audiodeskrypcją zaplanowano w Galerii Sztuki Współczesnej „Winda” KCK na niedzielę 19 listopada na godz. 12. Wstęp wolny.

© KCK ● M. Rucińska, „Nieswoje I” 2016

W NASZYM OBIEKTYWIE

- Zastępca prezydenta Kielc Bożena Szczypiór odebrała ręką przedstawicieli Związku Przedsiębiorców i Pracodawców nagrodę w konkursie „Przyjazny Samorząd”. Spotkanie odbyło się w kieleckim ratuszu.

Zdjęcia: UM Kielce

- Sawox to kolejna firma, którą prezydent Bogdan Wenta odwiedził w ramach projektu „Blżej biznesu”. O przedsiębiorstwie z rynku ciepłowniczego i energetycznego opowiadali jej prezes Jan Wolak oraz Marek Świąs.

- 4,5 tysiąca tancerzy z 31 krajów rywalizowało w organizowanych po raz pierwszy Mistrzostwach Świata IDO Hip Hop, Popping, Hip Hop Battles i Breaking w Kielcach. Miasto było współorganizatorem zawodów, które przyciągnęły około 15 tysięcy widzów do Hali Legionów. Widowiskowe pokazy oglądał prezydent Kielc Bogdan Wenta.

- Edukacyjne Miasteczko Rowerowe powstało przy Szkole Podstawowej nr 33. Młodzi kielczanie mogą w praktyce poznawać przepisy ruchu drogowego. Wybudowano je w ramach Budżetu Obywatelskiego i jest ogólnie dostępne. Z uczniami przetestował je wiceprezydent Marcin Chłodnicki.

- Miejska Rada Działalności Pożytku Publicznego spotkała się na pierwszym posiedzeniu. Rada wyraża opinie na temat projektów uchwał i jest łącznikiem pomiędzy prezydentem a organizacjami pozarządowymi. W posiedzeniu wzięła udział prezydent Bogdan Wenta.

- Podczas dnia otwartego Straży Miejskiej w Kielcach prezydent Bogdan Wenta i komendantka Straży Miejskiej Aneta Litwin uroczystie powitali i wręczyli legitymacje służbowe 6 nowym funkcjonariuszom, którzy po zdaniu egzaminów zasilą szeregi Straży Miejskiej w Kielcach.

- Zastępca prezydenta Kielc Bożena Szczypiór odwiedziła Klub Seniora przy ulicy Warszawskiej. Spotkanie było okazją do rozmów o działalności kieleckich klubów. Organizowane zajęcia oraz możliwość integracji, pozwalają seniorom aktywnie uczestniczyć w życiu miasta.